

Klub tvořivých knihovníků, odborná sekce SKIP Výroční zpráva za rok 2023

Kontaktní údaje:

<https://www.skipcr.cz/odborne-organy/kluby/klub-tvorivych-knihovniku>
Martina Kožíšek Ouřadová, Knihovna města Plzně ouradova@plzen.eu
Magdaléna Kupková, Městská knihovna Jihlava ma-kup@seznam.cz

Obsah

Úvod.....	1
Aktivity pořádané centrálně.....	2
Příklady dobré praxe.....	3
Aktivity organizované jednotlivými knihovnami a osobní projekty členek KTK.....	4
Zahraniční aktivity.....	9
Poděkování.....	9

Úvod

Klub tvořivých knihovníků, podporuje, propaguje a archivuje tvořivé a umělecké aktivity v knihovnách. Vítá vzdělávací akce pro veřejnost, které využívají rukodělnou činnost, oceňuje lektorskou práci v této oblasti, oceňuje uměleckou tvorbu výrazných osobností ze svých řad. Činnost KTK motivuje snaha vzájemně se inspirovat.

Rukodělnou a uměleckou tvorbu v knihovnách považujeme za prostor, který snadno překlene komunikační a společenské bariéry, hravě proniká i přes bariéry jazykové. Jeví se nám jako ideální nástroj pro budování komunity. Produkty takové činnosti jsou pestré. Získání nových znalostí a dovedností, radost ze zdařilého díla, mentální relaxace, dále pak příjemný čas strávený s kolegy a výměna informací. Tady se nebojme označení teambuilding v komfortním formátu. Produkty tvořivých aktivit spojené s charitativními projekty nejsou v knihovnách ojedinělé, jejich přesah je ve výše zmíněných směrech ještě větší včetně vnitřního naplnění tvůrců.

Závěrem roku 2023 má KTK 57 členek z různých knihoven z celé republiky. Tvůrčí akce probíhají v mnoha z nich, zpráva informuje především o těch, které KTK o svých aktivitách informují. Aktivními členkami jsou i knihovnické seniorky. Všechny jsou členky SKIP, případně pracují v knihovnách, které jsou institucionálními členy SKIP.

Centrální aktivity KTK jsou financované z rozpočtu SKIP, kterému předkládáme své plány, žádosti o podporu a vykazujeme uskutečněné akce.

V roce 2023 fungovala ve funkci předsedkyně KTK Martina Kožíšek Ouřadová z Knihovny města Plzně, místopředsedkyně Magdaléna Kupková z Městské knihovny Jihlava a Alena Volková Balvínová. Martina a Magdaléna se věnovaly sumarizaci a propagaci akcí.

Magdaléna pečuje o [Facebookovou skupinu](#).

Martina zveřejňuje fotografickou dokumentaci z akcí KTK a z akcí jeho členek ve fotogalerii klubu na Google a stará se o složku KTK na [webu SKIP](#). To vše za výrazné pomoci a podpory Lindy Jansové.

Další pevná složka KTK je redakční rada časopisu Malý tvořivec, tvoří ji Andrea Beranová, Jana Blümelová, Magdaléna Kupková, Ivana Bičanová a Alena Volková Balvínová.

Aktivity pořádané centrálně

- **Workshop Tvoření ve Mlýně.** Workshop a exkurze v novém Kulturním centru [Velký mlýn](#). Lektorkou technik tvoření z papíru byla Magdaléna Kupková z Městské knihovny Jihlava. Akce se zúčastnily knihovnice z Liberce, Mostu, Jihlavy, Kladna, Plzně a Prahy. Akce byla náhradou za neuskutečněnou exkurzi a workshop ve Stadtbücherei Regen, proběhla za finanční podpory SKIP.
(10/2023), [foto](#)
- **Výstava Knihovnice umí více.** Společná výstava tvorby členek klubu v prostorách Knihovny Kulturního centra [Chaberský dvůr](#). Za skvělou spolupráci a zázemí vděčíme místní kolegyni Aleně Wachtlové. Akce se zúčastnily knihovnice ze Strakonice, Mostu, Liberce, Jihlavy, Plzně a Prahy.
(11,12/2023), [foto](#)
- **Workshop Origami.** Workshop a exkurze v rámci výstavy **Knihovnice umí více**. Lektorkami byly Marcela Buřilová a Kateřina Pilařová z České origami společnosti. Za skvělou spolupráci vděčíme kolegyni Aleně Wachtlové z Kulturního centra Chaberský dvůr. Akce se zúčastnily kolegyně ze Semil, Plzně a Prahy.
(12/2023), [foto](#)
- **Malý tvořivec.** Časopis, který rozvíjí tvořivé aktivity zejména předškolních dětí. Přispívá do něj řada členek KTK, redakci a překladům se věnují kolegyně Andrea Beranová, Anastázia Lukáčová a Tereza Zápotocká. Vyšla čísla Jaro 2023 a Podzim 2023, obě ve třech jazykových verzích (česky, anglicky a ukrajinsky). Časopis vychází elektronicky. Pracovníci knihoven si mohou jednotlivá čísla stáhnout [zde](#), množit dle potřeb knihovny, používat na různé knihovní akce či jako dárky dětem. Uvítáme, pokud knihovny na svůj web umístí odkaz na časopis či jeho jednotlivá čísla. Časopis propagujeme prostřednictvím českých i mezinárodních elektronických konferencí, sledujeme využívanost. Např. číslo Jaro 2023 bylo zobrazeno v české verzi 1385krát, v ukrajinské verzi 583krát a v anglické verzi 520krát. Překlad a redakční práce finančně podporuje SKIP.
- **Velikonoční jarmark** v Praze v Klementinu ve spolupráci s Národní knihovnou ČR. Charitativní a propagační akce, která nabízí veřejnosti výrobky členek klubu, výrobky z chráněných dílen, propaguje projekt DEKApro. Výtěžek prodeje věnován dílem nadačnímu fondu Klíček.
(4/2023), [foto](#)
- **Vánoční jarmark** ve spolupráci s Městskou knihovnou v Praze. Charitativní a propagační akce, která nabízí veřejnosti výrobky členek klubu, výrobky z chráněných dílen. Výtěžek prodeje věnován dílem nadačnímu fondu Klíček.
(12/2023), [foto](#)

Příklady dobré praxe

Tvořivé dílny, lektorované kurzy, výstavy a další akce pro veřejnost pořádá ve spojení s Klubem tvořivých knihovníků řada knihoven. Není možné zde zmiňovat všechny uskutečněné tvořivé akce v knihovnách, které byly organizovány členkami KTK. Akce, o kterých víme, zveřejňujeme na webu KTK, ve fotogalerii klubu na Google i na klubovém Facebooku.

Díky všem, kdo do této inspirativní zprávy přispěli. Přehled jejich akcí je k dispozici [zde](#), nebo v zprávě níže.

Knihovna Václava Štecha ve Slaném

Městská knihovna Děčín

Městská knihovna Jihlava

Městská knihovna Kladno

Městská knihovna Kyjov

Městská knihovna Most

Městská knihovna Přerov

Městská knihovna Tábor

Městská knihovna v Praze

Místní knihovna Babice

Knihovna města Plzně

Aktivity organizované jednotlivými knihovnami a osobní projekty členek KTK

Alena Balvínová Volková

Bývalá pracovnice SVI PŘF UK. Tvorba z keramiky, lektorka kurzů.

- Vlastní samostatná retrospektivní Výstava keramických objektů a reliéfů v Chodovské tvrzi – od 4.10. do 19.11.2023
- Komentovaná prohlídka Výstavy keramických objektů a reliéfů 19.10.2023 od 17.30 do 18.30 hodin, pořádala Chodovská Tvrz společně s Klubem tvořivých knihovníků a výstavou Vás provázela autorka prací
- Přispívá pravidelně do časopisu Malý tvořivec
- Účastní se pravidelně jarmarků, zajišťuje spojení s Nadačním fondem Klíček a akcentuje charitativní funkci akce
- Zúčastnila se výstavy: Tvoříme Jabok – výstava tvorby studentů, absolventů a příznivců Jaboku, 2.5.2023 - 29.6.2023. Vernisáž 2. června 2023 v 18:00
- Zúčastnila se výstavy: Cestou necestou 2023 - výstava fotografií čtenářů a přátel Jaboku, 16.10.2023 - 21.12.2023. Vernisáž 30. října 2023 v 16:00

Eva Cerniňáková

Knihovna Jabok

Tvorba z drátu a kamenosochařství a další výtvarné činnosti. Lektorka kurzů.

Výstavy:

- Tvoříme Jabok – výstava tvorby studentů, absolventů a příznivců Jaboku, 2.5.2023 - 29.6.2023. Vernisáž 2. června 2023 v 18:00, [Fotky z vernisáže](#) (autorka fotografií Linda Jansová), [Fotky exponátů](#) Evy Cerniňákové (autorka fotografií Linda Jansová)
- Cestou necestou 2023 - výstava fotografií čtenářů a přátel Jaboku, 16.10.2023 - 21.12.2023. Vernisáž 30. října 2023 v 16:00 [Fotky z vernisáže](#) (autoři fotografií Linda Jansová a Jan Macek)
- Knihovnice umí více V Kulturním centru Chaberský dvůr, (listopad, prosinec 2023)
- VKUS a hosté (pořadatel Vodolská kulturní umělecká scéna), 21.- 23.9.2023. Vernisáž 21. září 2023 v 18:00, [Foto z vernisáže](#)

Květa Hartmanová

Bývalá pracovnice knihovny Právnické fakulty UK.

Autorka projektu **Výstavy pro knihovny zdarma**

www.vystavy-pro-knihovny-zdarma.cz

Tento projekt nabízí tematicky sestavené výstavní panely. Je určený převážně malým knihovnám na podporu jejich činnosti, ale využívají ho také městské, krajské i vysokoškolské knihovny. Potěšující je skutečnost, že v poslední době projevují zájem o výstavy i některé školy a využívají je jako doplňující materiál ke vzdělávacím účelům (např. Gymnázium Jana Škody v Přerově požádalo o 5 výstav). Zájemci mají k dispozici k vlastnímu vytištění již hotové výstavy ve formátu PDF a na základě jejich požadavku jsou jim zasílány prostřednictvím služby Uschovna.cz.

V roce 2023 bylo připraveno 5 nových výstav:

- **Architekt Jan Kotěra:** ukázky jeho díla – na základě požadavků knihoven odesláno 20 x
- **Charlotta Garrigue Masaryková** – na základě požadavků knihoven odesláno 42 x
- **Chile:** putování od severu k jihu – na základě požadavků knihoven odesláno 5 x
- **Kniha jako umělecké dílo:** procházka českou knižní kulturou od konce 19. století do 60. let 20. století – na základě požadavků knihoven odesláno 53 x
- **Východní Čechy** (z cyklu Česko očima Američana) - na základě požadavků knihoven odesláno 2 x

Knihovny (a školy) však mají zájem a píší si i o starší výstavy, zejména z oblasti historie. V letošním roce autorka odeslala zájemcům celkem **204** výstav. Projekt přispívá k obohacení činnosti knihoven a zejména malé knihovny ho rády využívají. Web financuje a jeho fungování podporuje SKIP Praha.

Renata Šmídová

Městská knihovna Kladno

Paní kolegyně je lektorkou výtvarných kurzů, především drátování. Letos uspořádala celkem sedm tvořivých setkání v Městské knihovně Kladno, všechny podrobně v galerii KTK na webu SKIP. Z akcí vzešlo spoustu nejen krásných výrobků, ale i milých a přátelských setkání a povídání. Jeden z workshopů byl charitativní – Drátované **stroměčky štěstí pro Hospic sv. Hedviky** pro jejich prodejní stánek v rámci Podzimních slavností v Kladně.

Kateřina Mrvová Krejčová, Renata Šmídová

Knihovna Václava Štecha ve Slaném

22. - 23.4. se uskutečnil 1. ročník výstavy **Knihovnicko – čtenářské dílny**. Konal se ve Slaném, impuls a nápad patří kolegyni ze slánské knihovny Katce Mrvové Krejčové. Kolegyně ze Slaného a z Kladna spojily své šikovné ruce, přidaly dílka čtenářů z obou knihoven (Knihovna Václava Štecha ve Slaném a Městská knihovna Kladno) a vystavily všechny krásné výrobky. Kolegyně by příští rok rády v této tradici pokračovaly.

Marcela Voštinková

Městská knihovna v Přerově

Věnuje se pletení, háčkování, šití a dalším výtvarným technikám. Lektorka kurzů. Akce propaguje na FB a na webu KTK.

- Háčkování pro začátečníky (kurz 16.2.- 2.3.2023)
- Háčkování košík (lekce háčkování 6.4.2023)
- Háčkování pro začátečníky (kurz 27.4.- 11.5.2023)
- Kreativní setkání u háčku a jehlic (8.6.2023)
- Háčkování košík (lekce háčkování 5.9.2023)

- Háčkování pro děti (kurz pro děti od 11 do 15 let, 12.- 26.9. 2023)
- Macramé lucerna (lekce háčkování 26.10.2023)
- Háčkováná síťovka (lekce háčkování 9.11.2023)
- Vánoční hvězdy a zvonečky (lekce háčkování 30.11.2023)

Jitka Topinková

Městská knihovna Most

Věnuje se různým výtvarným technikám, je lektorkou kurzů. Účastní se společných akcí KTK. Své akce propaguje na FB a na webu KTK.

Andrea Beranová

Městská knihovna Děčín

Členka redakční rady časopisu Malý tvořivec, opora časopisu. Věnuje různým výtvarným technikám, jmenujme třeba paličkování. Lektorka kurzů.

- 1. ročník adventního setkání příznivců paličkované krajky. O akci informuje Děčínský zpravodaj (12/2023)

Za podpory města Děčín a městské knihovny uspořádal spolek rukodělných řemesel Spolička, z.s. první ročník adventního setkání příznivců paličkované krajky. Konal se v neděli 3.12.2023 v sále vánočně vyzdobené knihovny a jeho tématem byla „hvězda“. Na ukázkou paličkování se přišlo podívat na 3 desítky návštěvníků, mezi nimiž bylo i několik zájemců, kteří si prastaré řemeslo vyzkoušeli. Samotné paličkování předváděli takoví mistři oboru jako jsou manželé Karlíkovi či paní Hnilicová, Dvořáková a Sinková. Své zvládnuté dovednosti ukázaly také kurzistky pravidelného pátečního kurzu probíhajícího již druhým rokem v knihovně pod vedením paní Beranové. Na své bývalé „studenty“ se přišly podívat i obě předchozí lektorky, paní Irma Lipská a Pavla Rumlová. Vyrobené hvězdy a další krásná díla, které nám příznivci zapůjčili, jsou vystaveny do svátku Tří králů v prostorách knihovny. Srdečně zveme k jejich shlédnutí a již nyní se těšíme na příští ročník, jehož tématem budou „andělé“.

Kdo by se chtěl ke společné tvorbě či prezentování svých paličkových výrobků přidat, necht' zašle své kontaktní informace na email.

Ivana Bičanová

Místní knihovna Babice

- Pravidelně přispívá do časopisu Malý tvořivec
- Letní levandulové dílničky, které byly v knihovně k dispozici po celý červenec a mohl na ně přijít kdokoli v půjčovni době knihovny. Zúčastnily se jich mimo jiné i děti z místní MŠ a také přívěsnický výtvarný tábor.
- Letní pohádková alej – pro tuto akci paní kolegyně nakreslila a umístila přes prázdniny v aleji za školou 8 velkoformátových obrazů známých i méně známých pohádek s tím, že se

účastníci mohli v obrazech fotit a také se zúčastnit soutěže o tom, jak dobře tyto pohádky znají. Takže šlo vlastně o „interaktivní výstavu“ obrazů v přírodě.

- Adventní dílničky v rámci Dne pro dětskou knihu si děti mohly vyrábět vánoční dekorace či malé dárečky s využitím recyklovaných materiálů.
- Babické vánoční vystřihovánky – kolegyně vytvořily soubor vystřihovánek z různých zákoutí obce pro vánoční ozdobení oken.

Michaela Moudrá

Městská knihovna Kyjov

V knihovně proběhly autorské výstavy:

- MozAjky – výstava tradiční a digitální tvorby Adély Černé, absolventky grafického designu
- Barevné litografie – představení litografické tvorby Františka Pavlici
- Inspirace mořem – výstava obrazů kyjovské amatérské malířky Libuše Sedlářové

V rámci akce ZAŽÍT KYJOV JINAK (9. 9. 2023) byl vytvořen skupinový obraz, který zdobí interiér knihovny (foto přílohou).

Pod vedením Michaely Moudré proběhly dva výtvarné kurzy.

Kurz kresby (8. 11. 2023)

Vhled do kaligrafie (14. 12. 2023)

Všechny akce knihovna propaguje na svém [webu](https://www.facebook.com/mestskaknihovnakyjov/) a prostřednictvím sociálních sítí <https://www.facebook.com/mestskaknihovnakyjov/>, <https://www.instagram.com/knihovnakyjov/>.

Ivana Pešková

Shrnuje svoji spolupráci s Městskou knihovnou v Táboře v roce 2023.

„Došlo k významným změnám. Rozšířil se tým lektorek dobrovolnic. Jsme tři seniorky: já, Stanislava Koudelková a Marie Oravcová a do party patří i Ludmila Mikulová z Husitského muzea v Táboře. Pokračujeme dál v kurzech sashika, přibýly kurzy patchworku a pletení. Letos se z účastnic kurzů zformoval klub ručních prací, tato komunita se schází jednou měsíčně v sobotu dopoledne v klubovně v knihovně a tvoříme společně, probíhá nejen výměna zkušeností, ale i materiálů a pomůcek. V adresáři mám 30 jmen účastnic různého věku, mezi nimi i dvě Ukrajinky. Těší nás, že je skupina tak různorodá a při tom dost stabilní. Uvidíme, jak odolá příští rok zkoušce stěhování knihovny do jiných prostor z důvodu rekonstrukce. Ze strany knihovny máme maximální podporu celý rok.“

Marcela Buřilová

Česká origami společnost

- Lektorka kurzů origami v Městské knihovně v Praze a na dalších místech

Vlasta Šuhajdová

Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje

Tvorba klobouků, modistická tvorba, keramika a další výtvarné techniky.

Účast na výstavách:

- Flemington Vic, Australia, Melbourne International Millinery Competition 2023, soutěž a společná výstava klobouků, What Jean Shrimpton SHOULD have worn when she attended the Derby Day race meeting during the Melbourne Spring Racing Carnival in 1965, 7.2.-19.2.2023
- Centre d'Artesania Catalunya, Barcelona, společná výstava klobouků Over the Top, 7.3.-23.4.2023
- La Chapellerie Atelier-Musée du Chapeau, Chazelles sur Lyon, Francie, společná výstava klobouků 14th edition of the International Hat's Art Competition, Renewal, 27.5.-22.10.2023
- Velká Británie, online soutěž HATalk Competition, The Elements: Earth, 14.8.-27.9.2023
- Rotterdam, Holandsko, NHV Hat Competition 2023, Foldable Folies (7.místo), 9.9.-18.11.2023
- Studijní a Vědecká knihovna Plzeňského kraje, Plzeň, Vítejte v Hollywoodu / Welcome to Hollywood, společná výstava klobouků, 5.-22.9.2023
- Knihovna města Plzně, Víkend otevřených ateliérů, společná výstava KTK, 23.-24.9.2023,
- Škola Svítání, Klášterní 52, Pardubice, Dejme šanci rukám, společná výstava klobouků, 30.9.-7.10.2023

Magdaléna Kupková

Městská knihovna Jihlava

- Správce FB Klubu tvořivých knihovníků SKIP
- Členka redakční rady časopisu Malý tvořivec
- Lektorka kurzů
- Tvůrčí dílny v Městské knihovně Jihlava

Tým členek KTK

Knihovna města Plzně

- Víkend otevřených ateliérů
8. ročník celoměstské akce, kterou pravidelně organizuje Grafia, s.r.o. proběhl v Plzni 23. – 24. září 2023. V prostorách Knihovny města Plzně probíhala tvořivá dílna a výstava výtvarných děl knihovnic a dalších hostů (mnohých členek KTK). Akce má vysokou návštěvnost (600). [Foto](#)
- Háčkování pro NEDOKLUBKO.
Knihovnice KMP háčkovala terapeutické pomůcky pro nedonošená miminka. Závěrem roku 2023 jsme zaslaly balíček výrobků koordinátorce celostátní neziskové organizace Nedoklubko, která péči o tyto děti zastřešuje. [Foto](#)
- Spolupráce na projektu [DEKApro](#)
- Spolupráce s ukrajinským [Klubem nových komunikací](#)

Zahraniční aktivity

- Německý knihovnický kongres BiblioCon 2023 v Hannoveru na pozvání BI-International a za podpory SKIP a SDRUK navštívila v květnu 2023 Martina Kožíšek Ouřadová. Cílem cesty byla propagace knihovnických aktivit včetně činnosti Klubu tvořivých knihovníků s akcentem na vydávání časopisu Malý tvořivec v anglické a ukrajinské verzi a snaha navázat spolupráci se zahraničními partnery.
(5/2023), [foto](#)
- Librarian in Residence. V rámci projektu ve spolupráci se SDRUK navštívila plzeňské knihovny německá kolegyně z městské knihovny v Euskirchenu. Ve Studijní a vědecké knihovně Plzeňského kraje se jí věnovala Vlasta Šuhajdová, v Knihovně města Plzně Martina Kožíšek Ouřadová, obě členky KTK.
(8/2023), [foto](#)
- Informace o zahraničních knihovnických aktivitách souhrnně [zde](#):
- Plánovaná exkurze a workshop ve Stadtbücherei Regen se neuskutečnil kvůli organizačním problémům na straně německého partnera

Poděkování

Všem tvořivým knihovnicím za jejich tvorbu a aktivity.

Všem kolegyním a knihovnám, které tvořivé akce pořádají.

Všem knihovnám, které tvořivé akce doceňují a přejí jim prostor.

Svazu knihovníků a informačních pracovníků za prostor a podporu.